

Cijenjeni čitatelji,

U ozračju uskrsnog tjedna Institut za crkvenu glazbu »Albe Vidaković« proslavio je svojih 40 godina postojanja. Svaka obljetnica neminovno nas mislima i sjećanjima vraća na početak kad je sve počelo, vjerojatno s puno ideala i zanosa. Nameću se pitanja jesu li početne smjernice i želje osnivača te ustanove ostvarene, je li Institut ispunio barem djelić svoje povjerene misije?

Četrdeset godina je prohujalo, spomenuli smo se i proslavili tu obljetnicu ali na sreću nismo se uljuljali u slavlje i ono nas nije očaralo. Dapače, postali smo svjesniji činjenice kako još uvijek ima puno posla, gotovo previše za idućih četrdeset godina i još jedanput četrdeset pa će tek onda biti vrijeme za pravo slavlje koga Bog poživi. Aktualnosti i tempo sadašnjosti sa svim izazovima mora cijelo vodstvo Instituta zajedno s profesorima i studentima, kao i s matičnim Teološkim fakultetom, probuditi i otrijezniti. Da je glavni pokretač osnivanja Instituta Albe Vidaković živ sigurno ne bi bio zadovoljan sa svim ostvarenim.

Institut je od samih početaka zauzeto radio na osposobljavanju kadrova za rad po župama. To su do devedesetih godina velikim dijelom ostvarile uglavnom generacije redovnica. One su našle svoje mjesto u pastoralu. Laici koji su od devedesetih godina počeli studirati na Institutu svoje područje djelovanja našli su uglavnom u svjetovnim školama i njihova veza s Institutom i crkvenom glazbom uglavnom je prekinuta uz po-koji svijetli primjer. Institut je minulih godina ostvario dobre rezultate i na izdavačkom području te nastojao u kontinuitetu objavljivati svoj časopis Sv. Cecilija, koji isto nije postigao željene rezultate u mijenjanju odnosa prema crkvenoj glazbi. Svojim djelovanjem Institut nije uspio promijeniti mentalitet naše crkvene javnosti. Nije uspio nametnuti i pobijediti u svojim nastojanjima oko permanentnog obrazovanja svih onih koji se bave crkvenom glazbom, a nisu školski osposobljeni za tu djelatnost. Nije smogao snage i jasno izreći kritiku: *Tako*

se gospodine to ne radi, tako se nedjeljna misna slavija ne privređuju, pogotovo ne preko javnih medija, tako se ne bina repertorij pjevanja u liturgijskoj godini i posebno jakim liturgijskim vremenima.

Mnoge nije ozbiljno upozorio da se dogodio Drugi vatikanski sabor koji je objavio sjajne dokumente, a među ostalima i Liturgijsku konstituciju, pa Instrukciju *Musicam sacram*, koje obavezuju ne samo Institut nego i sve pripadnike ove Crkve.

Često je glas Instituta bio glas u pustinji bez ikakve jeke i reperkusije. Stoga nije čudo da su djelatnici te ustanove godinama postavljali očajnička pitanja: »Kako promijeniti lice ove zemlje kad je okaljano neposluhom, šlamperajem, svojeglavošću i nemarom?« I najveći optimist zapitao bi se »ima li smisla to sve, isplati li se tvrdoglavo skupljati pljevu koju vjetar raznosi?« Institut je unatoč svemu godinama uporno djelovao zahvaljujući pojedincima, entuzijastima, ali previše samozatajno, sramežljivo i bojažljivo, bez ikakve medijske podrške od ikoga. Njegov glas nije bio popularan ni u dobrom ni u lošem smislu riječi. Razumljivo, jer nije imao prave podrške ni od onih koji su ga osnovali, a kamoli šire. Na trenutke je izgledao kao najveće siročće za kojeg nitko ne mari. Izgledao je smiješno, jer je zagovarao glazbu koju propisuju crkveni dokumenti, a ne trend vremena. Nije znao naći svoje mjesto. Jednom se ga smještalo izvan matičnog fakulteta, drugi puta se govorilo *to nam je samo veliki teret*.

Hvala Bogu u tom smislu situacija se danas bitno promijenila zahvaljujući sadašnjem crkvenom vodstvu na čelu s Velikim kancelarom kardinalom Josipom Bozanićem koji je uvidio da tu instituciju treba revitalizirati. Isto su tako posljednja vodstva matičnog Teološkog fakulteta uvidjela da Institut ipak donosi plodove svoga rada i da je neminovno u sadašnjoj i budućoj koncepciji pastoralnog rada u župskim zajednicama i kao takav postaje integralni dio teološko pastoralnog obrazovanja.

Ta situacija ne smije stvoriti klimu bezbrižnosti i pospanosti u očevu krilu već dapače otvoriti horizonte djelovanja na svim područjima, uključujući sve snage, od profesora Instituta do studenata bivših i sadašnjih. Svi zajedno možemo biti dovoljno glasni da nas se čuje. Stručnost i kompetentnost Instituta mora biti prepoznatljiva bez ikakvog ustručavanja. Ta ustanova mora smoći snage i započeti korigirati mentalitet koji razara duh stvaralaštva, duh umjetnosti, duh kršćanske sabranosti i pobožnosti.

Pred nama je drugih četrdeset godina, sigurno godina velikih izazova. Institut se mora uključiti u dinamiku suvremenog pastoralu, mora sudjelovati u formiranju mladih i u slamanju potrošačkog glazbenog mentaliteta koji u ambijentu liturgijskog slavlja nema nikakvog smisla. No, sâm neće moći ništa učiniti ako se ne promijeni mentalitet i probudi želja od vrha do podnožja ustrojbene crkvene piramide da treba ozbiljno promišljati, planirati cjelokupnu koncepciju svih akcija, a glazba je na sreću samo jedan segment i pokazatelj i drugih nagomilanih problema u cjelokupnom životu našeg vjerničkog bića.

I ovaj list mora učiniti svoj dio posla. Uvjereni smo da trud sviju koji svojim radom i požrtvovnošću doprinose sa-držajnoj i formalnoj koncepciji lista neće ostati bez odjeka i bez plodova. Nadamo se da će ovaj časopis doista postati časopis naše cjelokupne crkveno-glazbene javnosti i u njemu mora biti mjesta za svu glazbeno-liturgijsku problematiku. Dobronamjerna kritika kao i pohvala moraju naći svoje mjesto u Sv. Ceciliji. Pa i nedavno slavlje s mladima u Šibeniku zaslužuje jedan ozbiljan osvrt i daje smisla u našoj borbi na svim razinama za čistoću glazbenog izraza u liturgiji koji je imperativ obnoviteljskih težnji liturgije i glazbe, sve od pape Pija X. do najnovijeg dokumenta II. Ivana Pavla II. o glazbi koji smo u prošlom broju u cijelosti objavili.

Miroslav Martinjak